

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Yhteisömuotoisessa yrityksessä toimivan osakkaan tai jäsenen yrityksen omistuksesta johtuva varallisuusvero vuodelta 1979 ehdotetaan säädettäväksi vähennyskelpoiseksi valtion tuloverotuksessa ja kunnallisverotuksessa vuodelta 1980.

Oy Suomen Ongelmajäte-niminen osakeyhtiö ehdotetaan säädettäväksi tulon ja varallisuuden perusteella suoritettavasta verosta vapaaksi vuodelta 1980 toimitettavassa verotuksessa.

YLEISPERUSTELUT.

1. Yrityksen omistukseen perustuva varallisuusvero.

Yritysverotuksen uudistamisvalmistelujen yhteydessä on eräiden yrittäjien verotuksen epäkohdaksi osoittautunut yrityksen ja omistajan verotuksen yhteisvaikutuksesta johtuva yrityksestä irroitettavan tulon ja yrittäjän käytettäväksi verotuksen jälkeen jäävän tulon suhde. Epäkohtaa on pienentänyt varallisuusveroasteikon vuosittainen lieventäminen vuodesta 1977 alkaen. Erityisesti vuodelta 1980 toimitettavassa varallisuusverotuksessa sovellettava tuntuvasti lievennetty veroasteikko tulee alentamaan veron osuutta edellä tarkoitettusta yrityksestä irroitettavasta tulosta. Tehostaakseen tätä veron lievennystä niiden yrittäjien osalta, jotka työskentelevät omassa osakeyhtiössään tai osuuskunnassaan ja saavat siitä palkkaa, hallitus on katsonut tarkoituksenmukaiseksi ehdottaa uuden vähennyksen säätämistä. Yritysverotuksen kehittämistä koskevat selvitykset, joiden tavoitteena muun muassa on yritysverotusjärjestelmän yksinkertaistaminen ja selkiyttäminen, ovat valmistuneet äskettäin.

Näiden selvitysten pohjalta on tarkoitus pyrkiä poistamaan yritys- ja pääomaverotuksen ongelmia laaja-alaisesti selkeän säännösten avulla, jolloin nyt ehdotettava säännös jäänee esillä olevan ongelman väliaikaisratkaisuksi. Tämän johdosta säännös ehdotetaan sijoitettavaksi vuodelta 1980 toimitettavaa verotusta koskevia poikkeussäännöksiä sisältävään lakiin.

Esityksen tarkoituksena on keventää yrityksen omistamiseen perustuvaa verotusta ja siten edistää elinkeinotoimintaan sijoitetun pääoman säilymistä yrityksissä. Esitys koskee vain harvakuista verovelvollismäärää. Esityksen vaikutus valtion verotuloihin ja äyrimääriin on vähäinen.

2. Oy Suomen Ongelmajäte.

Vuonna 1979 perustettiin valtion, kuntien keskusjärjestöjen, pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan, Teollisuuden keskusliiton ja lähes sadan teollisuusyrityksen toimesta Oy Suomen Ongelmajäte — Finlands Problem-

avfall Ab -niminen osakeyhtiö. Yhtiön osakkeista valtio omistaa kolmanneksen, kuntasektori kolmanneksen ja teollisuus kolmanneksen. Yhtiön tarkoituksena on valtakunnallisena laitoksena käsitellä ja säilyttää ympäristölle erittäin vaarallisia ongelmajätteitä sekä järjestää näiden jätteiden keräilyä ja kuljetusta. Yhtiö huolehtii niistä ongelmajätteistä, jotka kunnat ovat velvolliset 1. 4. 1979 voimaan tulleen jätehuoltolain (673/78) mukaan ottamaan vastaan, mutta joiden käsittelystä on tarkoitus säätää erikseen. Tähän liittyen hallitus on antanut eduskunnalle jätehuoltolain muuttamista koskevan esityksen (51/80). Yhtiön tehtävänä on rakentaa koko valtakunnan aluetta palveleva ongelmajätteiden käsittelylaitos sekä erillisiä käsittelylaitoksia, varastopaikkoja ja erikoiskaatopaikkoja. Lisäksi yhtiön tehtävänä on myydä

tuottamaansa energiaa ja ongelmajätteiden käsittelyssä syntyviä raaka-aineita ja tuotteita. Yhtiö perii jätteiden tuottajilta eli pääasiassa yrityksiltä jätteiden käsittelymaksut, joiden suuruus riippuu jätteiden käsittelykustannusten suuruudesta. Yhtiön toiminnalla ei ole tarkoitus tuottaa voittoa.

Voimassa olevien säännösten mukaan yhtiön saama tulo on veronalaista sekä valtion tuloverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Ottaen huomioon yhtiön erikoisluonteen ja sen, että yhtiön toiminnan käynnistämistä voidaan edistää verovapauden myöntämisellä, on tarkoituksenmukaista säätää yhtiö verovapaaksi vuodelta 1980 toimitettavassa tulo- ja varallisuusverotuksessa. Tätä koskeva säännös ehdotetaan sisällytettäväksi voimassa olevan poikkeuslain 2 §:ään.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.

2 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännökset yleisperusteluissa mainitun Oy Suomen Ongelmajäte -nimisen osakeyhtiön verovapaudesta.

5 a §. Ehdotetun säännöksen mukaan verovelvollisella on tuloverotuksessa oikeus vähentää hänen maksettavakseen verovuonna pantu varallisuusvero tai sen osa, mikä vastaa hänen osaksi tai kokonaan omistamansa elinkeinotoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan osakkeiden ja osuuksien osuutta hänen veronalaisista varoistaan. Koska vähennys on tarkoitettu lieventämään oman toimeentulonsa yhteisömuotoisesta yrityksestään saavien verotusta, vähennyksen määrä ehdotetaan rajoitettavaksi enintään samalta yhteisöltä saadun veronalaisen palkan määrään, millä tarkoitetaan verovelvollisen mainitulta yhteisöltä verovuonna saaman kaikenlaatuisen palkan ja mahdollisten luontoisetujen arvon kokonaismäärää. Puhtaasti sijoitustarkoituksessa hankitun osakekannan omistaminen, mihin ei liity työskentelyä yrityksessä, ei siis oikeuta osakkeista menevään

varallisuusveron vähentämiseen. Myös yhtiöiden, niidenkään, joiden varallisuus verotetaan omistajiensa varallisuutena, osuudesta menevää varallisuusveroa ei ehdoteta säädettäväksi vähennyskelpoiseksi, koska näiden ja yhteisömuotoisten yritysten sekä yritysten omistajien verotuksen yhteisvaikutus on muun verolainsäädännön johdosta merkittävästi toisistaan poikkeava. Koska yhteisömuotoa käytetään muussakin kuin yritystoiminnassa, esimerkiksi asuntojen ja kiinteistöjen omistuksessa, on vähennysoikeuden rajaaminen koskemaan elinkeinotoimintaa harjoittavien yhteisöjen osakkuutta tarpeen. Veroteknisistä syistä ja jotta verovelvollinen voisi tietää vähennyksen määrän veroilmoitusta tehdessään, verovuoden tulosta vähennettäisiin samana vuonna maksuunpantu, edellisen vuoden päättyessä omistettujen varojen perusteella määräytyvä varallisuusvero.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin 9 päivänä marraskuuta 1979 annetun lain (803/79) 2 § sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

2 §.

Pohjoismaiden Investointipankki ja Oy Suomen Ongelmajäte ovat vapaat sekä tulon että varallisuuden perusteella suoritettavasta verosta.

5 a §.

Verovelvollisella on tuloverotuksessa oikeus vähentää hänen maksettavakseen verovuonna

pantu varallisuusvero tai sen osa, mikä vastaa hänen osaksi tai kokonaan omistamansa elinkeinotoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan osakkeiden ja osuuksien osuutta hänen veronalaisista varoistaan. Vähennys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin verovelvollisen samalta yhtiöltä tai osuuskunnalta verovuonna saaman palkan veronalainen määrä.

Helsingissä 19 päivänä syyskuuta 1980.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Ministeri *Pirkko Työläjärvi*

Laki

eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin 9 päivänä marraskuuta
 1979 annetun lain (803/79) 2 § sekä
lisätään lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki.

2 §.

Pohjoismaiden Investointipankki on vapaa sekä tulon että varallisuuden perusteella suoritettavasta verosta.

Ehdotus.

2 §.

Pohjoismaiden Investointipankki ja Oy Suomen Ongelmajäte ovat vapaat sekä tulon että varallisuuden perusteella suoritettavasta verosta.

5 a §.

Verovelvollisella on tuloverotuksessa oikeus vähentää hänen maksettavakseen verovuonna pantu varallisuusvero tai sen osa, mikä vastaa hänen osaksi tai kokonaan omistamansa elinkeinotoimintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan osakkeiden ja osuuksien osuutta hänen veronalaisista varoistaan. Vähennys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin verovelvollisen samalta yhtiöltä tai osuuskunnalta verovuonna saaman palkan veronalainen määrä.